

Nevzat Kutlu
Selfet Hanım

NEVZAT KUTLU

1952 yılında Bayındır / İzmir’de doğdu. İlkokulu Bayındır’da, Ortaokulu Ünye/Ordu’da okudu. Kuleli Askeri Lisesi’ni ve Kara Harp Okulu’nu bitirdi. Harp Akademisi ve Silahlı Kuvvetler Akademisi’nden mezun oldu. Bölük, tabur, alay komutanlığı yaptı. ABD’de eğitim gördü, NATO Karargâhında görev başı eğitimine katıldı. Çek Cumhuriyeti’nde Askeri Ataşelik yaptı, NATO Koso-va Gücünde görev aldı. 2005 yılında emekli oldu.

Askeri Ataşelik görevi sırasında, Birinci Dünya Harbi’nde Galliçya Cephesi’nde savaşırken yaralanan ve geri bölgedeki askeri hastanelerde hayatlarını kaybeden şehitlerimizin mezarlarını aradı, buldu. Başlarında bir taş bile bulunmayan aziz şehitlerimiz için, Çek Cumhuriyeti’nde faaliyet gösteren vefakâr Türk işadamlarını bir araya getirdi, devletten bir kuruş almadan çok güzel bir şehitlik yaptırdı.

Nevzat KUTLU, iki çocuk babasıdır. İyi seviyede İngilizce ve Rusça bilmektedir.

Yayımlanmış Eserleri:

Balkanlar Yanıyor, Roman, 2014, Telgrafhane Yayınları

Selanik Kaçakları, Roman, 2015, Telgrafhane Yayınları

Kayıp Şehitlik, Tarih, 2016, Telgrafhane Yayınları

Ah Vre Yanya, Roman, 2017, Telgrafhane Yayınları

Esme Bre Deli Rüzgâr, Roman, 2018, Telgrafhane Yayınları

Düşman Köyleri Yaktı, Roman, 2019, Telgrafhane Yayınları

*15.05.2020 günü
Yüreğimde kocaman bir boşluk bırakıp giden,
Sevgili eşim Selfet Kutlu'ya...*

Önsöz

Neredeyse bir ömre sığan, aşk dolu, aynı zamanda çalkantılı 45 yıllık evlilik, bir kitaba sığar mı? Sığmaz elbet.

Çocuk denecek yaşta evlendiğim, mesleğim gereği memleketin dört bir yanına sürüklediğim, iyi, kötü pek çok anımı paylaştığım sevgili eşim, artık aramızda değil. Onun aziz hatırası hep benimle olacak. Sizlere anılardan, çoğunluğu bir hastane odasında, korona salgını döneminde yaşanan acı tatlı olaylardan bir demet sunmak istedim.

Nevzat KUTLU

2021

Birinci Bölüm

06-11 Şubat 2020
O Sabah

*Bir yıldız kaydı
Seni gördüm ardından
Düşündüm ki
Sensiz olmaz bu yaşam.*

Aynaya baktım. Başımdaki yün bere yana kaymış, alnım kırışmış, gözlerim kan çanağı gibi olmuştu. Uykusuzluk, yorgunluk, bitkinlik, biraz da umutsuzluk vardı bakışlarımda. Üzerimden kamyon geçmiş gibiydi deyim yerindeyse. Ancak ne yorgunluk ne uykusuzluk, açlık, susuzluk hissediyordum. Duygularım körelmişti sanki.

“Bu ne hâl?” diye düşündüm.

İrkildim aynada kendimi öyle görünce.

“Ben böyle biri değilim.”

Silkinmeli, toparlanmalıydım. Güçlü olmalıydım. Hele umudumun giderek kırılmaya başladığını asla belli etmemeliydim hiç kimseye.

Musluktan bir avuç su aldım, yüzüme çarptım. Buz gibi su, biraz kendime getirdi beni. Bakışlarım aynadaki kurumuş su lekelerine, parmak izlerine, köşelerdeki buğulanmaya takıldı. Yan taraftaki peçeteden bir tane alıp katladım. Elime bulaştırmadan aynayı silmeye çalıştım. Kurumuş su lekeleri oynamadı bile. Parmak izleri ile buğulanma her yana dağıldı. Geriye doğru çekilip baktım bir süre.

“Ne kadar pis...” diye düşündüm.

Ne bekliyordum ki? Gece yarısı, bir hastanede, bekleme salonunun erkekler tuvaletinde idim. Kim bilir kaç kişi kullanıyor şu tek gözlü tuvaleti. Temiz kullanan da var, eline ne geçerse atan da. Temizlik arayan da var, umursamayan da. Üstelik böyle yerlerde tuvaletler günde bir kez temizleniyor. Gecenin bu vakti, ne bekliyordum ki temizlikten yana?

Saate baktım. Saat 03.07’yi gösteriyordu. Bekleme salonu gündüzleri dolup taşıyordu, geceleri ise benim gibi, on, on beş kişi ancak kalıyordu. Gariban insanlar, birbirine bitişik sandalyelere uzanıp, montlarına sıkı sıkıya sarılıyorlar, buz gibi havada az da olsa uyumaya çalışıyorlardı. Kadınlar, her yerde, her zaman olduğu gibi daha tedbirliyidiler. Mutlaka bir battaniye bulunduyorlardı yanlarında.

Ben uzanıp yatmıyordum. Hastane ortamı ne de olsa. Kim bilir kaç çeşit mikrop vardı şuralarda. Sırtımı duvara yaslayıp, başımı öne eğiyordum ve öylece uyumaya çalışıyordum. Olabildiği kadar.

Bekleme salonundakilerin hemen hepsi endişeliydi benim gibi. İçeride yatan hastalarından kötü bir haber alma korkusu, uyku bırakmıyordu insanlarda.

Bir de sekreterlik görevlileri vardı. Kapalı camekânın arkasında, sıcaık yerde oturuyorlar, ara sıra mikrofondan bir isim okuyorlardı. Hepimiz kulaklarımızı açıp okunacak ismi bekliyorduk. İsmi duymaz ya da anlamazsanız, hastanız için acil gerekli her ne varsa, sabahı bekleyecek demektir. Öyle olsun istemiştik.

Adı söylenen kişi, telaşla sekreterliğe gidiyor, ne istendiğini öğreniyor ve bir koşuşturma başlıyordu o andan itibaren. Bazen kan lazım oluyordu, çoğunlukla ilaç. Gecenin o vakti, ne kadar acil ise o ilaç, sabahı beklemiyorlardı. Ve hasta yakını, o saatte nöbetçi bir eczane bulabilme umudu ile dışarı atıyordu kendini. Ankara’nın buz gibi havasında nerede, nasıl buluyorsa, buluyor, alıp geliyordu ilaçları.

Bazen, gece yarısı, olmadık bir zamanda içeride bir koşuşturma başlıyordu. Hepimiz yüreğimiz ağzımızda bekliyorduk öyle olduğunda. Çoğu kez koşuşturmalar sakin bitiyordu. Arada bir hayatını kaybeden oluyor, ağlayanlar, sızlayanlar, ağıt yakanlar,

düşüp bayılanlar birbirine karışıyordu. Doğal olarak hepimiz çok üzülüyorduk öyle olduğunda. Tanımadığımız insanlara içimizden başsağlığı, vefat edene rahmet dilerken, bizim hastamıza bir şey olmadığı için şükrediyorduk hâlimize. İnsan ne kadar bencil olabiliyordu hastane koşullarında...

Düşündüğüm tek şey, içeride bir yoğun bakım odasında, tek başına yatan sevgili eşimdi. Nasıldı? Ağrısı, sızısı var mıydı? Doktorlar, hemşireler ilgileniyorlar mıydı? İlgileniyorlardı elbet. Türkiye'nin en iyi hastanelerinden birinde yatıyordu. Emin ellerdeydi. Yani öyle olmasını umuyordum en azından.

İki gündür uyutuluyordu. Uyandırmak için bir gün daha bekleyeceklerini söylemişti doktorlar. Kan değerlerinin, solunumun, kalp atışlarının bir düzene girmesini bekliyorlardı. Her ne yapacaklar ise, ondan sonra yapacaklardı.

Hastaneye gelir gelmez akciğer filmini çekmişler, ancak MR¹ çekememişlerdi. Çünkü eşim entübe² durumdaydı. Kendi solunumu yetmiyordu. Ağzından, akciğerine doğru bir boru uzatılmış, oksijeni çoğaltılmış hava, makine yardımı ile ciğerlerine veriliyordu. Bu durumda yerinden oynatmak istememişti doktorlar. İlk fırsatta MR da çekilip beyin fonksiyonlarına bakılacaktı.

Aileden gelen genetik bir rahatsızlığı vardı. Üç yıldır da tekerlekli sandalyede sürdürüyordu yaşantısını. Ancak, yaşantısını o kadar da etkilemiyordu hastalığı. Sadece denge kaybı nedeniyle ayakta duramıyor, biraz yutkunma sorunu yaşıyor, biraz da nefes darlığı çekiyordu. Hepsi bu. Beni endişelendiren, son iki aydır yaşadığı uykusuzluk sorunuuydu. Geceleri sık sık uyanıyordu. Gecenin ilerleyen bir vaktinde kalkıp yatağa oturuyor:

“Beni oturma odasındaki koltuğa götür, orada rahat ediyorum.” diyordu.

Bazen yatağa yatması ile kalkıp oturması bir oluyordu.

Belli ki nefes almakta zorluk çekiyordu.

1 Magnetic Rezonans.

2 Kendi nefes alamayanlar için, dışarıdan nefes vermek üzere boğazına cihaz yerleştirme işlemi.

“Hastaneye gidelim.” diyordum her seferinde. “Yaşadığın sorunun mutlaka bir çözümü vardır. İlaç verirler, tedavi ederler, iyileşirsin.”

Onu gönülsüz görünce, kendimce teşhis koyduğum bile oluyordu:

“Yatarken nefes alamıyorsun. Akciğerinde bir sıkıntı olabilir. Kalbin etkilenmiş de olabilir. Daha önce de yaşadın bu tür şeyleri. Hastaneye gittik, tedavi ettiler, sorun çözüldü. Gel, iyi bir doktora gidelim, muayene olalım. Gerekirse birkaç gün kalırız hastanede. Yeter ki sen iyi ol.”

Her seferinde aynı cevabı alıyordum:

“İyiym ben. Merak etme.”

Nasıl merak etmem? O şimdi içeride, yoğun bakım odasında tek başına, yardıma muhtaç yatıyor. Ben dışarıda, her an kötü bir haber alma korkusu ile bekliyorum. Ve beklemenin bu kadar zor olduğunu ilk kez fark ediyorum.

Yoğun bakım doktorları:

“Eşiniz bıçaksırtında. Her an, her şeye hazır olun.” diyorlardı. Her an, her şeye hazır olmak... Ölüme... Kabullenmeye...

Nasıl bir duyguydu, nasıl yıpratıyordu insanı, biliyorlar mıydı acaba?

“Eşimi iyi tanırım.” diyordum tebessüm ederek: “Mücadeleci kadındır. Merak etmeyin, bıçağın öteki tarafına düşmez.”

Güçlü erkek rolü oynuyordum aklımca. Oysa içimde ne korkular birikiyordu onlar öyle konuştuğuşa. Nasıl kabarıyordu yüreğim, gözyaşlarım nasıl kıpırdıyordu istemeden.

Bendeki iyimserlik doktorlara da yansıyordu bazen. Onlar da tebessüm ediyorlardı. Bazıları gerçekten iyimserdi.

“İlaçlara tepki vermeye başladı. Bu iyiye işaret.”

Bana umut vermeye çalışıyorlardı. Ben ise, ölüp ölüp diriliyordum iki gündür. Ve yıllardır kurduğunu sandığım gözyaşım, hiç durmadan akıyordu istemsizce. Uyansın istiyordum eşim. Uyan-sın, bize bir işaret versin. “İyiym” desin. Demiyordu. Gözleri kapalı, öylece yatıyordu.

Sabah saat yedide ve öğleyin saat on ikide birer saatlik ziyaret imkânı vardı. Doktorlar, hastaya ne yaptıklarını, durumunun ne

olduğunu, bundan sonrası için ne planladıklarını o sırada anlatıyorlardı. Pürdikkat doktoru dinliyordum. Her iyi sözde yüreğimde yeni umutlar kıpırıyor, umut kırıcı her sözde yüreğim paralıyordu. Eşim öylece yatıyordu ve elimden hiçbir şey gelmiyordu.

Doktor gelmeden ve doktor yanımızdan ayrılınca, bir saate yakın, hiç durmadan konuşuyordum eşimle. Sohbet ediyordum. Onu özlediğimi, merak ettiğimi, eve sağ salim döneceğimizi söylüyordum. Eski anılarımızdan söz ediyordum. Beni duyacağını biliyordum. Duymasa da yanında olduğumu hissetsin istiyordum.

*

Elimi yüzümü yıkadım, kurulamadan çıktım tuvaletten. Oturduğum yerde peçete kâğıtları var. Onlarla kuruladım ellerimi, yüzümü. Etrafıma bakındım yeniden. Herkes yattığı yerde uyumaya çalışıyor. Bir hasta yakını, sekreterlik görevlilerine bir şeyler anlatıyor heyecanla.

Güvenlik görevlisi, bekleme salonunda dolanıp yatanlara bakıyor, tanıyacakmış gibi. Tanıyor da galiba. Köşede yatan birini dürtüklüyor, uyandırıyor yatan kişiyi.

“Senin hastan kim, nerede yatıyor?” diye soruyor, biraz yaşlı, üstü başı pek de iyi olmayan adamcağıza.

Adamcağız, kırılmış saçlarını örten beresini düzeltiyor, anlaşılmaz birkaç sözcük mırıldanıyor. Yan dönüp uyumaya devam ediyor bu arada. Güvenlik görevlisi ısrar ediyor. Adamcağız kalıyor, küfreder gibi bakıyor görevliye. Sonra başının altına koyduğu torbayı toplayıp çıkış kapısına yöneliyor, üstündeki paltunun yakasını örterek. Güvenlik görevlisi mutlu, gülümsüyor. İzah ediyor kendisine bakanlara:

“Bunlar sokakta yatıp kalkanlar. Burayı sıcak bulup yerleşiyorlar. Uyanıklar ya...”

“Yatsa ne olur?” diyor kadıncağızın biri. “Kime ne zararı vardı garibin?”

“Öyle demeyin hanımefendi. Alıştılar mı size yer kalmaz burada. Biz de görevimizi yapıyoruz yani...”

Kim bilir kimden, nasıl bir talimat almıştı ki öyle davranıyordu. Oturduğum yerde gözlerimi kapıyorum. Uyumam gerek. Din-

lenmeliyim. Sıkı sıkıya kapatıyorum gözlerimi. Ancak uyumak ne mümkün? İki gün önce, sabah saatlerinde yaşadıklarımız, bizi buralara kadar getiren olaylar akıp geçiyor gözlerimin önünden.

*

06 Şubat 2020

O sabah da her günkü gibi saat yedide kalktık yataktan. Daha önce uyanmıştım ancak, kalkmayı canım istememişti. Sevgili eşime baktım. Uyanmış, benim kalkmamı bekliyordu. Gülümsedim.

“Uyandın mı? Günaydın.”

Tebessüm etti. Uzanıp yanağından öptüm.

“Senin yanında uyanmak, dünyanın en güzel duygusu benim için.”

Mutlu oldu, gülümsedi.

“Gönlümü almayı nasıl da iyi bilirsin.”

Kalktım. Gerindim. Onu da kaldırdım. Tekerlekli sandalyesine yerleştirdim. Birlikte tuvalete gittik. İhtiyacını giderdi. Pijamalarını çıkarıp günlük elbiselerini giydirdim. Tekrar tekerlekli sandalyesine oturtup yüzünü yıkadım, kuruladım. Saçını kendisi taradı her gün yaptığı gibi. Oturma odasına götürüp koltuğuna oturttum. Televizyonu açtım, kumandayı eline verdim. O televizyonla uğraşırken, banyoya girip elimi yüzümü yıkadım. Yatak odasına gidip yatağı düzelttim. Üzerimi değiştirdim. Oturma odasının yanından geçerken eşime baktım. Televizyon kanallarını öylesine karıştırıyordu. Kahvaltılık bir şeyler hazırlamak için mutfığa gittim.

Her zamanki gibi domates, salatalık doğradım. Kahvaltıda yeşillik yemeyi, özellikle roka ve tereyi severdi sevgili eşim. Roka temizledim, bir tabağa koydum. Yumurta haşladım. Zeytin, peynir çıkardım. Erzurum tel peyniri severdi. Onun için her ay mutlaka bir kiloya yakın tel peyniri alırdım. Küçük bir tabak tel peyniri hazırladım. Saat daha sekiz bile olmamıştı. Televizyonda sabah haberleri başlamamıştı. Sandalyesine aldım, birlikte mutfığa gittik. Kahvaltıya başladık.

Kahvaltıda sohbet etmez, haber dinlerdik çoğunlukla. Ve her

zamanki gibi kumanda onun elindeydi. Fox TV'yi açtı. İsmail Küçükkaya ile "Çalar Saat" yeni başlamıştı. Haberleri dinlerken kahvaltımızı ettik. Kahvaltıda biraz iştahsız görünüyordu. Çok sevdiği, yemeye bayıldığı tel peynirden bile azıcık yemişti. Her gün üç bardak çay içerdi, iki bardak içti. Daha sonra bir şeyler hazırlar, yediririm, diye düşündüm. Ancak, durumundaki değişiklik gözümünden kaçmadı.

"İyi misin canım?"

Gözlerini televizyondan ayırmadan, başıyla "iyiyim" der gibi bir hareket yaptı.

Kahvaltımız her zaman saat dokuza kadar sürerdi. Yine öyle oldu. İşimiz bitince, onu oturma odasına aldım. Sofrayı kaldırdım. Boş tabakları bulaşık makinesine yerleştirdim. Oturma odasına geldiğimde rengi solmuştu biraz.

"Aşkım, rengin sarardı sanki. Kendini nasıl hissediyorsun? Seni bir doktora götüreyim mi?"

"Biraz hâlsizim. Ama iyiyim, merak etme."

Sesi kısılmıştı. Zorla konuşuyordu. Oturuşu da bozulmuş gibi geldi bana. İçime bir kuşku düştü. Onu hiç böyle görmemişim. Gözlerini benden ayırmıyordu. Ve gözlerindeki ışık giderek soluyordu.

"Aşkım, iyi değilsin. Hastaneye gidelim. Serum takarlar, ilaç verirler, kendine gelersin. İki, üç saat sonra döneriz evimize."

Cevap vermedi. Oturduğu yerde büzülür gibi bir hâli vardı. Telaşlanmaya başladım. Kaldırdım, tekerlekli sandalyesine oturttum yeniden. İtiraz etmedi. Üzerindeki giysileri değiştirdim. Saçını taradım. Kapıya doğru yürüdüm. Ayakkabısını ve montunu giydirdim. Kapıdan çıkarken elimi tuttu:

"Evi gezdir."

Anlam veremedim. Şaka yollu takıldım:

"Canım benim, endişelenme. Birkaç saat sonra geri geleceğiz."

Gülümsedi. Gözleriyle ısrar etti. Önce yatak odamıza götürdüm. Sağa sola, dolaba, iç taraftaki banyoya baktı. Gözleri yatağa kayınca durdu bir süre. Yatağı daha yeni değiştirmiştik. Piyasada en iyi bilinen yataktan almıştık güya. Yatağa oturmuş:

"Yüksek bu. Ayaklarım yere değmiyor." demişti.

Yatak altlığının tekerlekli olan ayaklarını çıkarmış, yatağı öyle koymuştuk üzerine. Yine de yüksek gelmişti.

Geceleri kalkıp oturduğunda, dengesini sağlamak için ayaklarını yere koyuyordu. Ayağı yere değmeyince, düşmekten korkmuş, yatakta yatamamıştı. O gece, yatağı kaldırıp yerine halı, kilim, battaniye, çarşaf sermiş, onun üzerinde yatmıştık. Sabaha kadar her yerime ağrılar girmişti. Ertesi gün özel, normal yatağın yarısı kalınlıkta, yumuşak bir yatak almıştık.

Eliyle işaret etti. Yatak odasından çıktık, benim çalışma odama girdik. Masa üstü bilgisayarına, duvara monteli ince demirden yapılmış kitaplığına, çocukların kullandıkları dolaba, yatağa baktı. Bu odanın eşyalarını, çalışma masasını, bilgisayarını, küçük kızım Seda üniversiteyi bitirip eve döndüğünde almıştık. Evleninceye kadar keyifle kullanmıştı eşyaları. Daha sonra odayı büyük torun Rüya Ada sahiplenmiş, "benim odam" demeye başlamıştı. Dolaba yapıştırdığım iki torunumun resimlerine baktı. Gözleri buğulanır gibi oldu.

Bakışlarını pencereye çevirdi. Evin arkasındaki ahşap kamehiyeye baktı. Hava iyi olduğunda, en azından iki günde bir oraya gider, sohbet ederdik. Çevremizde uçuşan, sesleri karmaşık bir müzik gibi gelen kuşları seyrederdi. Çoğunlukla karga, saksağan ve kumrular gelirdi oralara. Serçeler korkarak bir dala konar, hemen kaçarlardı. Bazen termos içinde çay götürür, birlikte içerdik orada. Başını çevirdi:

"Gidelim."

Oturma odasına girdik. Duvara monteli televizyona, televizyonun yan tarafındaki iki kızımın evlilik fotoğraflarına, alt tarafındaki üç torunun büyütülüp çerçevelenmiş fotoğraflarına baktı tebeşümle. Üç torunun aynı karede olduğu fotoğrafı çok severdi. O fotoğrafı istedi. Her bir torunu okşar gibi yaptı eliyle. Öptü, başına bastı. Gözleri nemlenmişti. Fotoğrafı geri verdi. Aldım, televizyonun altındaki yerine koydum.

Günün çoğunu yan yana geçirdiğimiz tekli koltuklara baktı. Daldı gitti bir süre. Başını çevirip yandaki çift kişilik koltuğa, yerdeki halıya baktı. İki koltuğun arasında, yurt dışından getirdiğimiz, sarı metal bir sehpa vardı. Sehpanın üstünde eşimin günlük